

Tờ ng Thời ng Ngô Đình Diệm (Phần 2)

Tác Giả: Hà Minh Thọ

Thứ Tư, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:17

« Tôi cho vớ i mớ t viên quan tở nh trờ tuớ i nhớ t là Ngô Đình Diệm, lúc ấy làm Tuớ n Vũ tở nh Phan Thiớ t, đờ đờ m trách bở Lở i. Diệm năm ấy mớ i 31 tuớ i, nớ i tiớ ng là thông minh liêm khiớ t. Đây là mớ t ngớ i quớ c gia bở o thớ ... » (Trích *Le Dragon d'Annam* (Con Rồng Việt Nam', của Bở o Đờ i)

☐ Tờ ng Thời ng Ngô Đình Diệm (TIME)

BÀI 2. THỚ TỚ NG NGỚ ĐÌNH DIỚ M.

A. Quớ c Trờ ng bở nhiớ m Thớ Tớ ng.

Trong hớ i ký 'Le Dragon d'Annam' (Con Rồng Việt Nam', Quớ c trờ ng Bở o Đờ i cho thớ y ông rớ t quý trờ ng ông Ngô Đình Diệm và đờ mớ i ông này lờ p chính phớ tở i 4 lờ n và ông chớ nhớ n 2 lờ n :

1.- Lờ n đờ u năm 1933, vì muớ n thớ c hiớ n chớ ng trờ cớ i cách hớ u khôi phớ c đờ n chớ quyớ n Việt Nam, vua Bở o Đờ i đờ đờ t Ngô Đình Diệm vào chớ c vớ thớ ng thớ bở Lở i (Nớ i Vớ) đờ ng đờ u nớ i các kiêm tở ng thớ ký hớ i đờ ng hớ n hớ p Việt Pháp vớ 'Canh Tân' do nhớ n thớ y : « Tôi cho vớ i mớ t viên quan tở nh trờ tuớ i nhớ t là Ngô Đình Diệm, lúc ấy làm Tuớ n Vũ tở nh Phan Thiớ t, đờ đờ m trách bở Lở i. Diệm năm ấy mớ i 31 tuớ i, nớ i tiớ ng là thông minh liêm khiớ t. Đây là mớ t ngớ i quớ c gia bở o thớ ... ». Vì thớ y ngớ i Pháp không đờ ng nhớ ng yêu cớ u cớ a ông vớ canh tân nên chớ vài tháng sau Ngô Đình Diệm đờ tở chớ c đờ phớ n đờ i, mớ c dù nhà vua cớ thuyớ t phớ c ông nên tiớ p tở c. Khi bở t đờ c đờ phớ i chớ p thuớ n cho ông tở chớ c nhà vua bở o ông Diệm: 'Mong rớ ng sớ ra đờ cớ a quan Thớ ng sớ mớ mớ t cho ngớ i Pháp'... Lúc đờ , Bở o Đờ i đờ chớ kớ vớ ng đờ ông Diệm khi vớ t 'Ngô Đình Diệm đờ rớ i, tôi hoàn toàn thớ t vớ ng'.

2.- Lờ n thớ hai và là lờ n chớ t ngày 18.06.1954 khi hớ i nghớ Genève đờ ng khai đờ n, vớ i vớ n đờ nh đờ tở i, nớ u không nớ i là tuyớ t vớ ng, cho giớ i pháp Bở o Đờ i và phe quớ c gia, Quớ c Trờ ng lờ i

Tờng Thờng Ngô Đình Đì m (Phờ n 2)

Tác Giả: Hà Minh Thờo

Thứ Tư,, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:17

---

mờ t lờ n nờ a tìm đờ n ‘ngờờ i mà tôi tin cờ n’. Ông đã thuờ t lờ i đờ u đờu câu chuyờ n nhờ sau:

« ...Tôi cho vờ i Ngô Đình Đì m và bờ o ông ta:

– Cờ mờ i khi tôi cờ n thay đờ i chính phờ , tôi lờ i phờ i gờ i đờ n ông. Ông thì lúc nào cũng tờ chờ i. Nay tình thờ rờ t bi đát, đờ t nờ c có thờ bờ chia cờ t làm đôi. Ông cờ n phờ i lờnh đờ o chính phờ .

– Thờ a Hoàng Thờờ ng, không thờ đờ cờ . Ông ta đờp. Tôi xin trình Ngàì là sau nhiờ u năm suy nghĩ, tôi đã quyờ t đờ nh. Tôi đờ nh đì tu...

– Tôi kính trờ ng ý đờ nh cờ a ông. Nhờ ng hiờ n nay tôi kêu gờ i đờ n lòng ái quờ c cờ a ông. Ông không có quyờ n tờ chờ i trách nhiờ m cờ a mình. Sờ tờ n vong cờ a Viờ t Nam buờ c ông nhờ vờ y.

Sau mờ t hờ i yên lờ ng cuờ i cùng ông ta đờp:

–Thờ a Hoàng Thờờ ng, trong trờờ ng hờ p đờ , tôi xin nhờ n sờ mờ ng mà Ngàì trao phó.

Cờ m lờ y tay ông ta, tôi kéo sang mờ t phòng bên cờ nh, trong đờ có cây thánh giá. Trờ c thánh giá tôi bờ o ông ta:

– Đây Chúa cờ a ông đây, ông hờy thờ trờ c chân dung Chúa là giờ vờ ng đờ t nờ c mà ngờờ i ta đã trao cho ông. Ông sờ bờ o vờ nó đờ chờ ng lờ i bờ n Cờ ng sờ n, và nờ u cờ n, chờ ng luôn cờ ngờờ i Pháp nờ a.

Ông ta đờ ng yên lờ ng mờ t lúc lâu, rờ i nhìn tôi, sau nhìn lên Thánh giá, ông nói vờ i giờ ng nghờ n ngàò:

–Tôi xin thờ . »

Quờ c Trờờ ng Bờ o Đờ i đã trao cho Ngô Đình Đì m toàn quyờ n dân sờ và quân sờ đờ có thờ đờ i phó vờ i tình hình cờ c kờ khó khờn lúc y.

Sau khi hờ i kiờ n vờ i các nhân sĩ và chờ c sờ c tôn giáo Viờ t Nam đờng có mờ t Phỏp, kờ cờ ông Ngô Đình Luyờ n là bờ n hờ c vờ i Bờ o Đờ i tờ hờ i còn nhờ , Bờ o Đờ i đã triờ u Ngô Đình Đì m tờ đờn viờ n Saint-André de Bruges (Bờ) đờ đờ n gờ p ông ta tờ i lâu đờì Thorenc ở Cannes. Nhờ vờ y, viờ c giao trờ ng trách cho Ngô Đình Đì m là quyờ t đờ nh riờng cờ a Bờ o Đờ i không có sờ tham ý vờ i ngờờ i Pháp. Chờ có hờ i ý vờ i mờ t ngờờ i Mờ mà Bờ o Đờ i quen biờ t và tin tờờ ng là ông Bedell Smith, mờ t đờ i diờ n cờ a Mờ trong phỏi đờàn Mờ ở Genève. Hai hờm sau, Bờ o Đờ i thông báo sờ bờ nhiờ m và giờ i thiờ u ông Ngô Đình Đì m cho Tờờ ng Ely, Cao ở y Pháp tờ i Viờ t Nam.

Sau đờ , ông Đì m có buờ i ra mờ t và hờ p báo tờ i Hotel Palais d’Orsay (Paris). Trong thờ i gian lờ u lờ i Pháp, ông Đì m thuê mờ t phòng ngờ rờ tiờ n, không nhỏ tờ m ở Hotel de la Gare, gờ n khu phờ nghờo nờn gờ n nhỏ ga xe lờ a Austerlitz. Đây cũng là bờ ng chờ ng vờ con ngờờ i và nhân cách cờ a ông Ngô Đì m.

Ngày 26.06.1954, ông Đì m bay vờ Sài gờn, cùng vờ i hoàng thân Bờ u Lờ c, Thờ tờờ ng xuờ t nhiờ m, đờ trao lờ i quyờ n hành cho ông Đì m.

Tổng Tổng Ngô Đình Diệm (Phần 2)

Tác Giả: Hà Minh Thọ

Thứ Tư: 02 Tháng 11 Năm 2011 06:17

B. Thời Tổng nhậm chức.

Tại sân bay Tân Sơn Nhất khi ông Ngô Đình Diệm xuống máy bay- mặc dù có sự chuần b chu đáo của những người hàng ông Diệm- chỉ có khoảng 500 người đón tiếp ông mà phần đông thuộc giới Công giáo và các thành viên Tổng liên đoàn Lao công Việt Nam.

Một điều hiểu không mấy tốt cho vị thế Tổng trong hoàn cảnh này. Trong hoàn cảnh các kế hoạch bệnh và rời bỏ bên vực chính trị, quân sự, kinh tế và xã hội. Lúc bấy giờ chính quyền đang nhúng tay thì đã xuống đáng là một vực u tình rời.

Chính phủ Bộ Lưu Bị bàn giao lại dinh Gia Long và sự Nội định với năm bảy chiếc xe cũ kỹ, với một tíu đồ đạc nh sát canh gác. Vài hôm sau, Tổng Tổng bay ra Hà Nội để xem xét tình hình và tiếp xúc chánh khách miền Bắc để mời tham gia chính phủ và Nội các để trình diển qu c dân Tổng bào ngày 07.07.1954. Trong đó, ông Ngô Đình Diệm là Tổng Tổng kiêm Tổng trưởng Bộ Quốc phòng và Nội vụ. Tuy nhiên, ông không có trong tay Quân đội (Tổng Tổng Nguyễn Văn Hinh, Tham mưu trưởng, nội m giới) và Công an Cảnh sát do Bình Xuyên chỉ huy.

C. Những biến cố đáng ghi trong cuộc năm 1954.

1.- Tin Điện Biên Phủ

Tin Điện Biên Phủ một vào ngày 07.05.1954, chúng nhậm làm thất vọng những người Pháp mà còn tỏ ra một bộ không khí tuy thất vọng nội nhậm những người Việt quốc gia, trong đó có Bộ Đội, và những người Miền.

2.- Hội nghị Genève 1954

Hội nghị Genève 1954 được khai mạc ngày 26.04.1954 tại Thành phố Genève (Thụy Sĩ) để

Tờng Thờng Ngô Đình Đì m (Phờ n 2)

Tác Giả: Hà Minh Thờo

Thứ Tư:, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:17

---

bàn vờ vờ n đờ khôì phờ c hoà bình thờ Triờ u Tiên và Đông Dờờng. Nhờng vờ n đờ Triờ u Tiên không đờ t đờờ c kờ t quờ, nên thờ ngày 08.05.1954, vờ n đờ Đông Dờờng đờờ c đờ a ra thờo luờn, đờờ i sờ đờng chờ thờ a cờ a Anthony Eden (trờờng đờn Anh) và Viacheslav Molotov (trờờng đờn Liên bang Xô viờt) vờ i các phờ đờn : Pháp, Cờng hòa Nhân dân Trung Hoa, Lào, Campuchia, Viờt Nam và Viờt Nam Dân chờ Cờng hòa.

Hiờp đờ nh đình chờ chiờn sờ thờ Viờt Nam và Lào đờờ c ký bờ i đờ i đình cờ a hai lờ c lờờng quân sờ chính có liên quan, là Thiờu thờng Delteil (Pháp) và Tờ Quang Bờu (Viờt Nam Dân chờ Cờng hòa) có nhờ i dung chính nhờ sau :

- Ngờng bờ nờ Viờt Nam và trên toàn chiờn trờờng Đông Dờờng.
- Sông Bờn Hời, vĩ tuyờn 17, đờờ c dùng làm giờ i tuyờn quân sờ thờ m thờ i chia Viờt Nam làm hai vùng thờp kờ t quân sờ. Chính quyờn và quân đờ i Viờt Nam Dân chờ Cờng hòa thờp trung vờ miờn Bờc; Chính quyờn và quân đờ i khờ i Liên hiờp Pháp thờp trung vờ miờn Nam. - 300 ngày là thờ i gian đờ chính quyờn và quân đờ i các bên hoàn thành viờ c thờp trung. Dân chúng đờờ c thờ do đờ lờ i giờ a 2 miờn.
- Mờ i bên quờn lý lãnh thờ Hiờp đờ nh chia cho mình cho đờ n khi thờ chờ c Tờng tuyờn cờ thờng nhờ t Viờt Nam.
- Thành lờp hai cờ quan kiờm soát: ở y hờ i Quờ c thờ Kiờm soát Đình chiờn (tiờng Anh: International Control Commission, ICC; tiờng Pháp: Commission Internationale pour la Surveillance et le Contrôle, CISC) gờ m ở n Đờ, Ba Lan và Canada, vờ i ở n Đờ làm chờ thờ ch và Ban Liên hiờp (tiờng Anh: Joint Commission; tiờng Pháp: Commission Mixte) gờ m Pháp và Viờt Nam Dân chờ Cờng hòa.

Trờờng đờn Quờ c gia Viờt Nam, Trờn Văn Đờ, phờ n đờ i sờ chia cờ t đờ t nờờ c bờ t cờ ở đờu và đờ không ký vào bờ n hiờp đờ nh. Hoa Kờ cũng không ký.

Cuờ i cùng, vì tranh cãi và mờ c cờ vào buờ i chiờu ngày 20.07.1954, hiờp ởờ c đình chiờn chờ đờờ c soờn thờo xong và ký kờ t sau 12 giờ đờm, thờ c qua sáng 21.07.1954, nên đờng hờ ở thờ sờ nhờ i hờp vờ n giờng nguyên ở 12 giờ đờm 20.07.1954.

Ngày 21.0-07-54, khi Tờng thờng Eisenhower hờp báo đờ giờ i thích hiờp đờ nh Genève cho quờ c dân Mờ, thờ bên ngoài đờ có mờ t nhóm sinh viên Viờt Nam bờu thờ tình lên án các cờờng quờ c chia đôi đờ t nờờ c cờ a hờ.

Tờ ng Thờ ng Ngô Đình Diễm (Phần 2)

Tác Giả: Hà Minh Thờ o

Thứ Tư:, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:17

3.- Cuộc di cư từ Bắc vào Nam.

Trong khi chính phủ Pháp đưa 36,000 quân viễn chinh Pháp vào Nam thì chính phủ Việt Nam, với sự trợ giúp của quân đội Hoa Kỳ và Pháp, phải trách nhiệm tiếp đón và tìm nơi tạm trú cho trên 800 ngàn đồng bào di cư từ Bắc vào Nam. Nhu cầu an và bảo vệ di cư không ngăn chặn được dòng người, thì sự nguy hiểm di cư càng thêm đã còn tăng cao hơn. Thời kỳ Ngô Đình Diễm cho lập phủ Tổng Ủy Di Cư.

Bên thân chúng tôi nhớ lại, lúc đó, được nghe học mới thời gian ngắn vì trường được dùng làm nơi tạm trú và, khi đi học lại, các lớp học phải đón ba nhóm học sinh khác nhau : sáng, trưa và chiều. Tại các nhà trường, vì lúc đó chưa có trường, nên chủ mới Linh mục dâng Thánh Lễ tại bàn thờ chính và, được thời, có thể có Linh mục khác dâng Thánh Lễ tại bàn thờ phụ với người giúp đỡ bắt buộc.

4.- Đem lại Đức Lập cho Tổng Quốc.

Đưa cho Toàn Dân được Dân Chủ thì, trước hết, Tổng Quốc phải được Đức Lập tức Chủ quyền Quốc gia phải được người bang tôn trọng và người dân có Tự Do. Khi đó, mới Công Dân mới có thể tham gia bầu cử người đi đứng cho mình Lãnh đạo Đất Nước. Bởi thế, Thời kỳ Ngô Đình Diễm phải tiến hành :

a./ Tiếp thu Dinh Norodom.

Khi từ Pháp về nước, Thời kỳ Ngô Đình Diễm cần và làm việc tại dinh Gia Long như các Thời kỳ tiến nhiệm trong khi Cao ủy Đông dương (Haut-commissaire de France en Indochine) đi đứng chính phủ Pháp đưa 'cai trị' vùng đất thu được đưa. Trước 1945, chức này có tên là Toàn quyền Đông dương, Gouverneur-général de l'Indochine Française với nhiệm vụ quản hành hành (h) tại Dinh Norodom, riêng lập nên, bầu cử hiên quản người Pháp ở Việt Nam. Do đó, Thời kỳ Ngô Đình Diễm phải dành cho được nên này.

Ngày 07.09.1954, Dinh Norodom được bàn giao giữa Cao ủy Pháp, Thời kỳ 5 sao Paul Ely, và Thời kỳ Ngô Đình Diễm. Khi đó, quân đội Pháp được xuống và cả Việt Nam được

Tờ ng Thờ ng Ngô Đình Diờ m (Phần 2)

Tác Giả: Hà Minh Thờ o

Thứ Tư:, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:17

---

kéo lên. Thờ tờ ng Diờ m cho đờ i tên thành Dinh Đờ c Lờ p.

b./ Dành quyờ n chờ huy Quân đờ i.

Ngày Song thờ t (7 tháng 7) năm 1954, khi Thờ tờ ng Ngô Đình Diờ m thành lập Nờ i các, giờ i quan sát chánh trờ quờ c tờ nhờ n đờ nh chánh phờ không thờ quá 6 tháng vì ông Diờ m, tuy kiêm nhiờ m Tờ ng trờ ng Quờ c phòng lờ n Nờ i vờ , nhờ ng không nờ m đờ đờ c Quân đờ i và Cờ nh sát. Các lờ c lờ ng này đờ t đờ i sờ chờ huy cờ a Tờ ng Nguyờ n văn Hinh, Tờ ng Tham mờ u trờ ng, và ông Lê văn Viờ n, tờ c Bờ y Viờ n, thờ lãnh Bình Xuyên, đờ u là đàn em cờ a Tờ ng Ely, Cao ờ y Pháp.

Ngày 09.09.1954, Tờ ng Hinh dùng đài phát thanh Pháp Á đờ chờ trích Thờ tờ ng và đờ i cờ i tờ chánh phờ . Ngày 11.09.1954, Thờ tờ ng Diờ m ra lờ nh tờ ng Hinh phờ i đờ Pháp trong vòng 24 tiờ ng, vờ i nhiờ m vờ khờ o sát tờ chờ c quân đờ i Pháp trong vòng 6 tuờ n. Tờ ng Hinh tờ chờ i và phờ n đờ i bờ ng cho mờ t tiờ u đờ i thiờ t giáp chờ y quanh dinh Đờ c lờ p và dùng đài phát thanh chờ ng chánh phờ . Tờ ng Hinh gờ i thờ yêu cờ u sờ can thiờ p cờ a Bờ o Đờ i.

Ngày 20.09.1954, 9 trên 18 Tờ ng, Bờ trờ ng lo sờ tình hình, đờ đờ n xin tờ chờ c. Nhờ ng Đờ i tá Landsdale (CIA) và Toà Đờ i sờ Hoa kờ đã giúp ông Diờ m giờ i quyờ t đờ đờ c cuờ c khờ ng hoờ ng. Đờ i sờ Heath nói vờ i tờ ng Hinh Hoa kờ sờ ngờ ng viờ n trờ quân sờ và Đờ i tá Landsdale tờ ng hai vé phi cờ đờ Manila cho hai sĩ quan tham mờ u cờ a tờ ng Hinh. Sau đó, Thờ tờ ng cờ tờ ng Lê văn Tờ thay tờ ng Hinh trong chờ c vờ Tờ ng Tham mờ u trờ ng Quân đờ i.

Sờ khó khăn khác lờ i đờ n vờ i Thờ tờ ng Diờ m vì ông tờ chờ i đờ nghờ cờ a Đờ i sờ Heath và tờ ng O'Daniel, trờ ng đoàn cờ vờ n quân sờ Mờ , yêu cờ u ông giờ tờ ng Hinh lờ i trong Quân đờ i. Do đó, Đờ i sờ Heath thay đờ i thái đờ , gờ i đờ n tín vờ Washington đờ tờ cáo Thờ tờ ng Diờ m bờ t tài và cờ n thay đờ i. Tuy nhiên, Tờ ng thờ ng Dwight D. Eisenhower và Hờ i đờ ng an ninh Quờ c gia cùng Lờ ng viờ n Quờ c hờ i lờ i thờ y ông Diờ m có thờ lãnh đờ o mờ t trờ n chờ ng Cờ ng ờ Đông nam Á châu, nên bác bờ đờ nghờ cờ a đờ i sờ Heath và Tờ ng thờ ng gờ i tờ ng Lawton Collins, đờ c sờ sang Sài gòn vờ i thờ cờ a Tờ ng thờ ng Mờ xác nhờ nờ ng hờ Thờ tờ ng Diờ m và đờ nghờ thờ o luờ n vờ i ông mờ t chờ ng trình viờ n trờ kinh tờ và quân sờ qui mô hờ n.

Chuyờ n lờ i chờ ng may, hai tờ ng Collins và Ely, Cao ờ y Pháp, quen nhau tờ Đờ nhờ Thờ chiờ n và Ely đã chi phờ i đờ đờ c Collins. Nên, ngày 08.12.1954, hai ông vào hờ i kiờ n Thờ tờ ng Diờ m tờ i dinh Đờ c lờ p và yêu cờ u bờ nhiờ m ông Phan huy Quát làm Tờ ng trờ ng Quờ c phòng và Bờ y

Tờ ng Thờ ng Ngô Đình Diờ m (Phờ n 2)

Tác Giả: Hà Minh Thờ o

Thứ Tư, 02 Tháng 11 Năm 2011 06:17

Viờ n làm Tờ ng trờ ng Nờ i vờ . Ông Diờ m tờ chờ i, tờ ng Collins nờ i giờ n và đờ nghờ chính phờ Hoa kờ đờ a Bờ o Đờ i vờ và ng hờ Phan huy Quát làm Thờ tờ ng thay ông Diờ m. Nờ u không thờ c hiờ n đờ c đờ u này, thì Mờ nên rút ra khờ i Viờ t Nam.

Đờ c xong tờ ng trình này, Tờ ng thờ ng Eisenhower và Bờ trờ ng Ngoờ i giao Foster Dulles thờ t hoang mang, lờ ng lờ . Hai ông mờ i Thờ ng nghờ sĩ Mike Mansfield (Dân chờ , đờ i lờ p) đờ n tòa Bờ chờ c đờ hờ i ý và ông nờ y bác thờ nh cờ u cờ a tờ ng Collins vì Thờ tờ ng Diờ m đang hành đờ ng tích cờ c. Ngày 14.12.1954. Tờ ng thờ ng Eisenhower chờ thờ cho tờ ng Collins tiờ p tờ c viờ n trờ cho Viờ t Nam và ng hờ Thờ tờ ng Diờ m.

(Còn tiờ p)